

Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
z 21. prosince 2020

Havlíčkovo nadělení obcím: lokality vybrané bez oponentury a zákon, který měl přijít, nepřišel

Vláda má na svém dnešním jednání rozhodovat o návrzích Ministerstva průmyslu a obchodu týkajících se výběru lokality pro konečné hlubinné úložiště vysoceradioaktivních odpadů. Především má potvrdit návrh Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO), že další práce se soustředí na čtyři lokality: Březový potok v Pošumaví, Janoch u Temelína, Horka na Třebíčsku a Hrádek na Jihlavsku [1]. Jako řídký list při tom mají sloužit výsledky procesní analýzy firmy Deloitte Advisory, provedené na objednávku ministerstva. Ta ale není odborným oponentním řízením, jak jej požadovaly obce a spolky sdružené v Platformě proti hlubinnému úložišti, kterým se takové rozhodnutí nelíbí [2, 3].

K výběru dojde bez existence roky slibovaného zákona, který měl zajistit „respektování zájmů obcí a jejich občanů“ při hledání úložiště [4]. Vláda má dnes odsouhlasit pouze jeho věcný záměr, který ale slibovanou míru posílení možností samospráv při rozhodování o úložišti nepřináší [5] a do voleb se finální podoby nedočká. Na jednání vlády proto jde návrh s rozporem se svazy zastupujícími zájmy více než 4 700 měst a obcí z celé republiky – Svazem měst a obcí, Sdružením místních samospráv i Platformou proti hlubinnému úložišti. Asi nepřekvapí, že zapojování obcí a občanů do rozhodování nově vypadlo i z názvu zákona [6].

Náklady na hlubinné úložiště jsou spočteny na minimálně 112 miliard korun. V podzemí finální lokality by měl skončit vysoce nebezpečný odpad s garancí bezpečnosti po další statisíce let. Navždy se promění budoucnost obyvatel v jeho okolí. Pečlivost a prověřování je proto na místě. Ale také posílení práv dotčených obcí při rozhodování o úložišti. Chaotický postup zodpovědných státních orgánů v uplynulých patnácti letech je důsledkem chybějícího předem jasně definovaného postupu [7].

Petr Klásek, starosta obce Chanovice z lokality Březový potok a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti řekl: „Jako hrdého Čecha a jako občana, který je nyní na podzim 21 let na postu starosty obce, mne mrzí a zaráží arogance státu, ministra Havlíčka a jeho spolupracovníků. Podobně jako u řady politiků, kteří vůbec nechápou požadavky lidí žijící v lokalitách. Dnes ve vládě projednávány "vánoční dárek ministra Havlíčka" jen naštvete lidi z ohrožených území, kteří nesmí rozhodovat o svém domově a o své obci.“

„Ministr Havlíček po nástupu do funkce ministra průmyslu sliboval práva občanům, opravdové zapojení obcí do případného jednání a hlavně zákon, který by tato práva zajišťoval. Nic z jeho slibů se nenaplnilo, protože současná vláda obce a občany z jimi vytipovaných míst přehlídí. Není to věc peněz, jak nám pan Havlíček podsouvá v listopadovém dopise, je to principiální záležitost demokracie v naší vlasti.“

Petr Piňos, starosta městyse Budišov z lokality Horka řekl: „Se zařazením našich obcí mezi lokality, kde bude pokračovat hledání úložiště, zásadně nesouhlasíme, nevnímáme ho jako objektivní. Při svých

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Petr Klásek, starosta obce Chanovice

tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz

dalších krocích proti úložišti se budeme opírat o výsledky místních referend, která u nás proběhla a v nichž občané úložiště odmítli."

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle z lokality Hrádek řekl: *„Vládní potvrzení výběru i naší lokality po přehlížení připomínek, bez legitimní oponentury a další odklady zákona o zapojení obcí, znovu jen dokazují nedůvěryhodnost celého procesu výběru.“*

„Nadále nesouhlasíme s výběrem naší lokality Hrádek a nemůžeme přijímat sliby státu o řádném postupu, které sám stát následně v dalších krocích opakovaně porušuje.“

Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár z lokality Čihadlo řekl: *„I když pravděpodobně bude rozhodnutí vlády pro naši lokalitu příznivé, zůstává pachuč z povýšeneckého jednání státu ke svým občanům. Důvěra zmizela jak sníh před Vánoci, SÚRAO se stalo sprostým slovem a sliby jsme mohli dláždít náves. Vybrané lokality mají naši plnou podporu v dalším boji.“*

Jiřina Kolářová, členka přípravného výboru spolku STOP Janoch z lokality Janoch řekla: *„V naší lokalitě je již nyní velký nenávratný ekologický zásah v důsledku jaderné elektrárny Temelín a uranových odkališť MAPE Mydlovary. Stavbou JE Temelín přišlo mnoho rodin o své bydlení. Další výstavba spojená s úložištěm jaderného odpadu by byla pro obyvatele v okolních obcích neúnosná. Díky spolku Stop Janoch vznikla petice, která má stále více odpůrců úložiště jaderného odpadu a výsledné stanovisko obyvatel je záporné.“*

Platforma proti hlubinnému úložišti sdružuje 51 členů (35 obcí a měst a 16 spolků) za účelem **prosazení změny** v přístupu státu k nakládání s vyhořelým jaderným palivem a dalšími radioaktivními odpady, který se nebude omezovat jen na hlubinné úložiště. Platforma dále prosazuje, aby **rozhodnutí o výběru lokality** pro případné ukládání bylo **podmíněno předchozím souhlasem dotčených obcí**. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace mohou poskytnout:

Petr Klásek, starosta obce Chanovice (lokality Březový potok) a mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti, tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz

Petr Piňos, starosta městyse Budišov (lokality Horka), tel.: 724 857 095, e-mail: pinos@mestysbudisov.cz

Antonín Seknička, místostarosta obce Cejle (lokality Hrádek), tel.: 733 309 796, e-mail: mistostarosta@cejle.cz

Petr Nohava, starosta obce Pluhův Žďár, lokality Čihadlo, tel.: 725 972 632, e-mail: starosta@obecpluhuvzdar.cz

Jiřina Kolářová, členka přípravného výboru spolku STOP Janoch, lokality Janoch, tel.: 777 207 206, e-mail: jirinako55@gmail.com

Poznámky:

[1] Výběr čtyř preferovaných lokalit je součástí navrhovaného usnesení vlády k Plánu činnosti Správy úložišť radioaktivních odpadů na rok 2021, tříletý plán a dlouhodobý plán a k přípravě hlubinného úložiště radioaktivního odpadu a vyhořelého jaderného paliva v ČR

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Petr Klásek, starosta obce Chanovice

tel.: 606 745 795, e-mail: obec.chanovice@email.cz

[2] [„Výběr lokalit pro úložiště: je čas na oponenturu, pane ministře“](#), tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti ze 3. června 2020

[3] *„Provedená analýza není plným posudkem zvažovaného projektu zúžení lokalit pro hlubinné úložiště, ani nepředstavuje znalecký posudek. Deloitte neručí za přesnost a pravdivost skutečných dat, neboť není jejich autorem, a v rámci projektu nebylo cílem původ těchto dat ověřit,“* uvádí Deloitte Advisory k provedenému Posouzení procesu hodnocení lokalit hlubinného úložiště v letech 2014 až 2020

[4] Nový atomový zákon č. 263/2016 Sb., par. 108 odst. (4): *„Postup při stanovení průzkumného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při stanovení chráněného území pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech, postup při povolování provozování úložiště radioaktivního odpadu a postup, jak zajistit respektování zájmů obcí, kterým náleží příspěvek z jaderného účtu dle § 117 odst. 1, a jejich občanů v těchto procesech, stanoví zvláštní zákon.“*

[5] [„Sliby chyby ministra Havlíčka. Zákon o zapojení obcí do výběru hlubinného úložiště opět odložen“](#), tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti ze 4. srpna 2020

[6] Místo *„zákona o zapojení dotčených obcí a jejich občanů do řízení směřujících k výběru lokality pro ukládání radioaktivního odpadu v podzemních prostorech a k povolení provozování úložiště radioaktivních odpadů“* jde nyní o *„zákon o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm radioaktivních odpadů“*, viz <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBK2DGZSA>

[7] [„První etapa hledání úložiště se chýlí ke konci. Byla plná podvádění zástupců státu a vzbudila nedůvěru“](#) - tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti z 19. května 2020